Lietas Nr. 114005415
Lietas arhīva Nr. 1-0054-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Gulbenē 2015.gada 25.augustā

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese G.Širaka
ar tiesas sēžu sekretāri L.Dzeni,
izskatīja atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. panta.

Aprakstošā daļa

2015.gada 26.jūnijā Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors V.Ronis sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC070891 par to, ka 2014.gada 11.decembrī /pers. A/ Gulbenē, Gaitnieku ielā 2A, Gulbenes policijas iecirkņa telpās atteicās izpildīt policijas darbinieka /pers. C/ likumīgo prasību, kā aizdomās turētā persona kriminālprocesā, veikt biometrisko datu un DNS paraugu nodošanu, kā to paredz normatīvie akti, tādejādi /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgai prasībai, kad tas izpilda dienesta pienākumus.

/pers. A/ darbības kvalificētas pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta.

Uz tiesas sēdi iestādes pārstāvis un pie administratīvās atbildības saucamā persona nav ieradusies. Par tiesas sēdes laiku un vietu lietas dalībnieki informēti, iestādei nosūtīts paziņojums par tiesas sēdi, /pers. A/ nosūtīta tiesas pavēste uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 15.lapa). Lūgumi vai pieteikumi nav saņemti.

Tiesa nesaskata Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{11} pantā norādītos tiesas sēdes atlikšanas iemeslus, tādējādi secinot, ka iespējams lietu izskatīt bez iestādes pārstāvja un /pers. A/ piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējot administratīvā pārkāpuma protokola saturu un tam pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā ir paredzēta administratīvā atbildība par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka [..] likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka 2013.gada 27.maijā /pers. A/ atzīts par aizdomās turēto kriminālprocesā Nr.11170010513, par ko viņam paziņots 2013.gada 27.maijā. Minētais izriet no /pers. C/ dienesta ziņojuma un /pers. A/ paskaidrojuma.

Savā 2015.gada 26.jūnija paskaidrojumā /pers. A/ norādījis, ka atteicies nodot biometrijas datu un DNS paraugus 2014.gada 11.decembrī, jo 2014.gada maijā Gulbenes rajona tiesā jau tika piemērots sods par atteikšanos nodot šos paraugus, tādēļ, kad decembrī atkārtoti tika prasīts nodot paraugus, atteicies to

darīt, jo domājis, ka par to jau ir piemērots sods un paraugi vairs nav jānodod.

Tiesai administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros nav pamata izvērtēt lēmuma par /pers. A/ atzīšanu par aizdomās turēto pamatotību, jo tas neietilpst tās kompetencē. Kriminālprocesa likuma 67.panta pirmās daļas 4.punktā noteikts, ka no brīža, kad personai paziņots, ka tā atzīta par aizdomās turēto, šai personai ir pienākums atļaut, ka tā tiek pakļauta eksperta izpētei, un izsniegt paraugus salīdzinošai izpētei vai ļaut, lai tie tiek iegūti. Iepriekš minētā panta otrajā daļā noteikts, ka drošības līdzekļa noteikumu vai amatpersonas likumīgo prasību neizpildīšana, noteikto ierobežojumu pārkāpšana vai kārtības neievērošana ir pamats, lai tiktu lemts jautājumus par stingrāka drošības līdzekļa piemērošanu, papildus ierobežojumu noteikšanu vai procesuālo sankciju piemērošanu.

DNS nacionālās datu bāzes izveidošanas un izmantošanas likuma 10.pantā noteikts, ka par noziedzīga nodarījuma izdarīšanā aizdomās turēto, apsūdzēto vai notiesāto personu DNS nacionālajā datu bāzē iekļaujama šāda informācija: 1) personas vārds (vārdi) un uzvārds; 2)personas kods (ārvalstniekiem un bezvalstniekiem — dzimšanas datums); 3)valstiskā piederība un tās veids; 4) krimināllietas numurs (numuri); 5) tās iestādes nosaukums, kurā izņemts salīdzināmais paraugs, un parauga veids; 6) tās personas vārds (vārdi) un uzvārds, kura izņēmusi salīdzināmo paraugu; 7) DNS profils. Iepriekš minētā likuma 13.panta pirmajā daļā noteikts, ka bioloģiskā materiāla un bioloģiskas izcelsmes pēdu izņemšanu, kā arī ziņu savlaicīgu sniegšanu Kriminālistikas pārvaldei to iekļaušanai DNS nacionālajā datu bāzē Ministru kabineta noteiktajā kārtībā nodrošina: 1) izmeklēšanas iestādes; 2) Ieslodzījuma vietu pārvalde; 3) prokuratūras iestādes; 4) tiesas; 5) ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas, un otrajā daļā noteikts, ka šā panta pirmajā daļā minētās iestādes un personas ir atbildīgas par bioloģiskā materiāla un bioloģiskas izcelsmes pēdu izņemšanu, kā arī par ziņu savlaicīgu sniegšanu un šo ziņu atbilstību tās apliecinošiem dokumentiem.

Biometrijas datu apstrādes sistēmas likuma 5.panta 11.punktā noteikts, ka biometrijas datu apstrādes sistēmā iekļauj biometrijas datus, kurus iegūst izmeklēšanas darbību rezultātā un no aizturētām, aizdomās turētām, apsūdzētām un notiesātām personām. Minētā likuma 7.pantā noteikts tieši kādus datus likuma 5.panta 10. un 11.punktā paredzētajos gadījumos biometrijas datu apstrādes sistēmā iekļauj par personu, no kuras iegūti pirkstu (delnu) nospiedumi. Iepriekš minētā likuma 10.panta pirmajā daļā noteikts, ka šā likuma 6., 7., 8. un 9.pantā minēto datu iekļaušanu un aktualizāciju biometrijas datu apstrādes sistēmā nodrošina [..] Valsts policija; [..]. 10.panta otrajā daļā noteikts, ka panta pirmajā daļā minētās iestādes ir atbildīgas par biometrijas datu precīzu iekļaušanu biometrijas datu apstrādes sistēmā, kā arī par iekļauto datu aktualizāciju to glabāšanas laikā, un trešajā daļā noteikts, ka Ministru kabinets nosaka kārtību un apjomu, kādā šā panta pirmajā daļā minētās iestādes iekļauj un aktualizē datus biometrijas datu apstrādes sistēmā, kā arī minēto darbību veikšanas nosacījumus.

Likuma „Par Valsts policiju" 22.panta pirmajā daļā noteikts, ka policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma. Policijas darbinieks atrodas valsts aizsardzībā, viņa godu un cieņu aizsargā valsts. Policijas darbinieka goda aizskaršana, pretošanās viņam, viņa dzīvības un veselības apdraudējums, kā arī rīcība, kura traucē pildīt dienesta pienākumus, ir sodāma Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā, savukārt trešajā daļā noteikts, ka policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība ir saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt vai uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi.

Administratīvo atbildību par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajam rīkojumam vai prasībām, kad viņš izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus, var piemērot tikai tādā gadījumā, ja administratīvā pārkāpuma lietā tiek konstatēts, ka policista rīkojums vai prasības konkrētajā gadījumā bijušas objektīvi likumīgas. Jebkurš policijas darbinieka rīkojums, ko viņš izdevis pildot dienesta pienākumus, atzīstams par visiem saistošu un sākotnēji ir jāizpilda.

Taču vienlaikus nevar liegt pašai personai, pret kuru vērstas policijas darbinieka prasības, kvalificēti izvērtēt izvirzīto prasību tiesiskumu. Ja persona uzskata, ka policijas darbinieku prasība konkrētajā gadījumā nav likumīga, nepakļaujoties šīm prasībām, persona uzņemas risku par to, ka, ja vēlāk tiks konstatēts, ka policijas darbinieka prasības bija likumīgas, bet pašas personas izdarītais vērtējums kļūdains, šo personu sauks pie administratīvās atbildības par nepakļaušanos šīm prasībām. Likumīgs rīkojums vai prasība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta un likuma „Par policiju" 22.panta pirmās daļas izpratnē ir objektīvi likumīgs rīkojums vai prasība, proti, šādam rīkojumam vai prasībai pēc sava satura ir jāatbilst likumam (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta

Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.novembra spriedums lietā Nr.SKA-454/2006).

Tiesa atzīst, ka attiecīgās Valsts policijas amatpersonas prasība par biometrisko datu un DNS paraugu nodošanu ir bijusi pamatota un likumīga, jo tādas tiesības un pienākums ir noteikts Valsts policijas amatpersonai saskaņā ar Biometrijas datu apstrādes sistēmas likumu un DNS nacionālās datu bāzes izveidošanas un izmantošanas likumu.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts *(2007.gada 20.marta spriedums lietā Nr.SKA- 68)* atzinis, ka policijas darbinieku prasību tiesiskums šajā gadījumā nekādā veidā nav atkarīgs no tā, vai persona administratīvās lietvedības rezultātā tiks saukta pie administratīvās atbildības par pārkāpumu, kuru pamanot, pārtraucot vai novēršot policijas darbinieki izteikuši savas prasības vai rīkojumus. Tiesiskums izriet no attiecīgā brīdī pastāvošās objektīvās nepieciešamības izmantot likumdevēja piešķirtās tiesības, lai veiktu savus darba pienākumus, proti, no pastāvošas faktiskas nepieciešamības izvirzīt attiecīgas prasības.

Izvērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā pastāvēja šāda objektīva nepieciešamība.

Tiesa secina, ka /pers. A/ rīcība atzīstama par ļaunprātīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta izpratnē, jo viņš pārkāpumu izdarījis ar nodomu. /pers. A/ nav pakļāvies policijas darbinieka prasībām un rīkojumiem, kaut arī policijas darbinieka vēršanos pie viņa ir redzējis, dzirdējis un sapratis, par to tiesai šaubas nepastāv. Minētais izriet no policijas darbinieka ziņojuma. Tiesas rīcībā nav informācijas, ka /pers. A/ pēc protokola sastādīšanas būtu ieradies policijā, nodevis paraugus. Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ atkārtoti kriminālprocesā Nr.11170010513 atteicies nodot paraugus. Uz tiesas sēdi 2015.gada 25.augustā /pers. A/ neieradās, neinformējot par to tiesu, nenorādot savas neierašanās iemeslus.

LAPK 175.pants noteic, ka par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus, uzliek naudas sodu līdz divsimt astoņdesmit *euro* vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Uzliekot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši LAPK 33. pantam /pers. A/ atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Atbilstoši LAPK 34.pantam /pers. A/ tiesa konstatē atbildību pastiprinošu apstākli - gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta.

LAPK 40.pants nosaka, ka administratīvā soda uzlikšana neatbrīvo personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, no tā pienākuma izpildīšanas, par kura nepildīšanu uzlikts administratīvais sods.

Tiesa ņem vērā administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto, ka /pers. A/ uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīdi nav bijuši ienākumi, protokolā norādīts, ka viņš nestrādā, apgādājamo personu nav. /pers. A/ vairākkārt administratīvi sodīts – 11.05.2015 piemērotais naudas sods EUR 40.00; 12.05.2015 piemērotais naudas sods EUR 140,00; 22.02.2015 piemērotais naudas sods EUR 3,00; 01.02.2015 piemērotais naudas sods EUR 15,00; 23.09.2014 piemērotais naudas sods EUR 140,00 apmērā - nav samaksāts (*lietas 9.lapa*). Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ agrāk saukts pie administratīvās atbildības par līdzīga rakstura pārkāpumu, t.i. - 2014.gada 20.maijā saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 175.panta par šiem pašiem apstākļiem, piemērots naudas sods. Minētie apstākļi tiek ņemti vērā pie soda noteikšanas.

/pers. A/ par izdarīto administratīvo pārkāpumu sodāms LAPK 175.panta sankcijas ietvaros ar administratīvo arestu uz 3 (trīs) diennaktīm, cerot, ka šāds sods sasniegs LAPK 22.pantā noteikto soda mērķi – audzināt personu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, jo no administratīvā pārkāpuma protokola redzams, ka /pers. A/ nav ienākumu, nav darba vietas, līdz ar to naudas sods nesasniegs LAPK 22.pantā noteikto soda mērķi.

LAPK 317.pantā noteikts, ka lēmumu par administratīvo arestu izpilda, kad termiņš tā pārsūdzēšanai apelācijas kārtībā ir beidzies un lēmums nav pārsūdzēts vai arī ir stājies spēkā apelācijas instances tiesas nolēmums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22., 31.-35., 213., 289.^{6}, 289.^{16}, 289.^{17}, 289.^{18}, 289.^{19} pantu, tiesa

nosprieda:

atzīt par vainīgu /pers. A/, personas kods /personas kods/, administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā, un sodīt viņu ar administratīvo arestu uz 3 (trīs) diennaktīm.

Lēmumu nodot izpildei pēc tā stāšanās spēkā Valsts Policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes iecirknim.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no pilna nolēmuma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pilna nolēmuma pasludināšanas diena – 2015.gada 25.augusts.

Tiesnese G.Širaka